

in.ihned.cz/zahranici

poznávat třeba u univerzitních budov z tradičního rudého tufu. Vyplátí se nahlédnout do velké auly v prvním patře, na jejímž obrovském okně jsou zobrazeni významní arménští učenci, nositelé vzdělanosti a kultury, počínaje Maštotem a konče Abovjanem a Thumanjanem.

V parku nedaleko stojí nově postavená monstrózní katedrála v typickém arménském stylu. Dostaneme-li se pak dále k nádraží, všimneme si velké sochy hrdiny Davida Sasuna. Byl to vůdce povstání proti Arabům a legenda o něm, připomínající ságu Nibelungů, byla ústně přenášena v mnoha verzích až do roku 1874, kdy byl mýtus zachycen písemně.

Kaskáda a Arménie

Výstavným bulvárem města je třída maršála Bagramjana. Začíná u opery a podél ní jsou velvyslanectví a diplomatické budovy, parlament, americká univerzita, koncertní dům skladatele Arama Chačaturjana, klasicistní Akademie věd, knihovna i sídlo prezidenta.

Na začátku bulváru je tzv. Kaskáda, 100 m vysoký stupňovitý komplex postavený dle Tamanjana, jehož sochu, sklánějící se nad plánem města, uvidíte na začátku nejnižší úrovně. Grandiózní stavba působí poněkud nedokončeným dojmem, přesto se stala oblíbeným místem schůzek obyvatel metropole. Komplex se jmenuje Arménie, má 5 úrovní schodišť, hal a náměstí, urče-

ných pro výstavy i obchodní účely. Výzdoba je monumentální, hodně fresek se váže k historii arménského písma a christianizaci Arménie.

Památník genocidy

Z mnoha vnějších okrásků města se vyplátí navštívit především tři komplexy na Vlastovčím vrchu – Tsitsernakaberd. První komplex, rozsáhlá budova s hledištěm pro šest tisíc diváků, slouží jako sportovní a koncertní zařízení. Nedávno se tu konalo mistrovství světa v šachu.

Druhý, memoriální komplex připomíná památku 1,5 milionu Arménů, kteří zahynuli během turecké genocidy roku 1915. V kruhovém uspořádání památníku hoří věčný oheň, chráněný proti nepřízní osudu symbolickou rukou. Každoročně se zde 24. dubna scházejí tisíce lidí, aby si připomněli úděsné vyvražďování. Dlouhá zeď mlčení uchovává názvy Armény osídlených měst a vesnic v Turecku, mezi nimi Istanbul, Ankaru, Trabzon či Van, nové náhrobky u konce zdi slouží památce obětí války v Náhorním Karabachu.

Erebuni je urartská pevnost založená roku 782 př. n. l. zničená v 6. století po Kristu. Citadela vybudovaná z kamenných kvádrů, z tzv. kyklopského zdiva bez malty, kdysi ukrývala hlavní chrám boha Haldi, královský palác, hospodářské budovy a sklady s obrovskými džbány o obsahu až 1500 litrů →

KAM DO MUZEA

Kromě zásadních a významných muzeí zmíněných v textu se doporučuje navštívit dům – muzeum Arama Chačaturjana na ulici Zarubjan, dům významného malíře Martirose Sarjana na ulici Sarjan a dům lidového básníka Hovhannese Thuman-

jana na ulici Moskovjan. Společenskou událostí je návštěva výpravných inscenací a vynikající hudby v jerevanské opeře, při níž si můžete před představením a o přestávce prohlédnout i tuto jedinečnou a architektonicky zajímavou budovu.

Zbytky kostela a paláce Zvartnots, v pozadí Ararat

TIP NA VÝLET

Nedaleko silnice z jerevanského letiště do centra jsou pozůstatky významného palácového **kostela Zvartnots**. V polovině 7. století zde neznámí mistři pod patronací katolíka Nersese postavili obrovský kostel na místě, určeném údajně andělu sv. Grigorovi. Kostel byl tak krásný, že se zvěst o něm donesla až do Byzance císaři Konstantinovi, který se inspiroval ke stavbám dle jeho vzoru v hlavním městě říše. Kostel vznikl na křížovém půdoryse, byl dvoupatrový a zdálky působil s výškou 49 m mohutným dojmem kruhové stavby obklopené zdi. Byl těžce poškozen zemětřesením v roce 930 a i jeho dnešní zbytky, přede-

vším půdorys s mohutnými monolitickými sloupky s překrásně vytesanými hlavicemi vnitřní zdi s reliéfy a soškami dávají tušit dávný význam, neobvyklost a na svou dobu avantgardní řešení. Zejména pravidelnost a velikost sloupů jejich hlavičky se spirálami činí ohromující dojem, neboť vytvářejí spolu se stavebními plastikami představu o kráse a neobvyklosti arménského stavitelství. V blízkosti kostela jsou dále zbytky katolického paláce, hospodářských stavení a skládů. Model kostela je ke zhlédnutí v Historickém muzeu, jeho fotografie je vystavena přímo v lokalitě. Vstup stojí zhruba 1000 dramů.

Pohled na dva vrcholky Araratu, již za hranicemi v Turecku

Kostelík Kathogike ve vnitřním dvoře